

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nectar Auriu”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ciornîi Anatoli împotriva Ministerului Agriculturii al Republicii Moldova, Întreprinderea de Stat „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar” Edineț, Societatea cu Răspundere Limitată „Nectar Auriu” și Societatea cu Răspundere Limitată „Catărvăi” cu privire la încasarea salariului, restanței salariale, calcularea vechimii în muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nectar Auriu”,

c o n s t a t ă :

La 08 februarie 2013, Ciornîi Anatoli a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Agriculturii și ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar” Edineț cu privire la încasarea salariului, restanței salariale, calcularea vechimii în muncă și repararea prejudiciului moral, motivînd că fiind angajat ca apicultor la ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar” Edineț din anul 1991 și pînă în prezent, pe perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2012 nu i-a fost achitat salariul, acumulîndu-se o datorie în sumă de 22 154, 10 lei, la fel și pe perioada 2000-2009 s-au acumulat restanțe la plata salariului și nu i-a fost calculată vechimea în muncă.

Pe parcursul examinării pricinii reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitînd încasarea salariului neachitat în cuantum de 33 666, 80 lei pentru perioada 01 ianuarie 2012-01 aprilie 2013, sumei de 9740 lei cu titlu de restanță salarială raportată la salariu minim stabilit pe țară pentru anii 2000, 2001, 2002, 2003, 2009 și sumei de 2400 lei cu titlu de plata pentru vechimea în muncă acumulată în decurs de 3 ani, iar în total suma de 45 806, 80 lei și repararea prejudiciului moral în sumă de 62 100 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Edineț din 17 aprilie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat din contul ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar” Edineț în

beneficiul lui Ciornîi Anatoli suma de 45806, 80 lei cu titlu de prejudiciu material și 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și din contul ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar” Edineț în beneficiul statului 1474, 20 lei cu titlu de taxa de stat. În rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea Judecătorei Edineț din 06 ianuarie 2016 a fost admisă cererea de revizuire a SRL „Nectar Auriu”, casată hotărârea Judecătorei Edineț din 17 ianuarie 2013 cu reînnoirea examinării cauzei în fond.

Pe parcursul examinării pricinii reclamantul și-a concretizat de mai multe ori cerințele, solicitând atragerea în proces în calitate de copârâți pe SRL „Nectar Auriu” și SRL „Catărvăi”, încasarea în mod solidar din contul SRL „Nectar Auriu” și SRL „Catărvăi” în beneficiul său sumei de 55 749, 42 lei cu titlu de restanță salarială, sumei de 62 100 lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2040 lei, iar în total suma de 119 889, 40 lei.

Prin încheierea Judecătorei Edineț din 22 februarie 2016 au fost atrași în calitate de copârâți SRL „Nectar Auriu” și SRL „Catărvăi”.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 10 iunie 2016, a fost admisă parțial acțiunea, s-a încasat solidar din contul ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar”, SRL „Nectarul Auriu” și SRL „Catărvăi” în beneficiul lui Ciornîi Anatoli suma de 38646, 30 lei cu titlu de prejudiciu material și 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, s-a încasat în mod solidar din contul ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar”, SRL „Nectarul Auriu” și SRL „Catărvăi” în beneficiul statului suma de 1159, 40 lei cu titlu de taxă de stat. În rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 iulie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Nectar Auriu”, fiind acordat apelantului termen pînă la 12 septembrie 2016 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia și să prezinte dovada de plată a taxei de stat, concomitent, comunicîndu-i despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de către SRL „Nectar Auriu” cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 25 iulie 2016, iar faptul invocat de SRL „Nectar Auriu” cu privire la expedierea cererii de apel motivată și dovezii de plată a taxei de stat, a fost considerat neîntemeiat, deoarece la materialele cauzei aceste acte nu se regăsesc.

La 06 octombrie 2016, SRL „Nectar Auriu” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Recurentul SRL „Nectar Auriu” a indicat că instanța de apel arbitrar a apreciat probele administrate, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

În motivarea recursului SRL „Nectar Auriu” a invocat că instanța de apel prin încheierea din 13 septembrie 2016 i-a restituit neîntemeiat cererea de apel, or, în termenul acordat de instanța de apel – pînă la 12 septembrie 2016, recurentul-apelant

a prezentat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat, mai mult ca atât instanța de apel a fost anunțată despre faptul expedierii acestora, însă la soluționarea cauzei nu a ținut cont de aceste circumstanțe.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă că copia de pe încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 (f. d. 137), a fost expediată în adresa SRL „Nectar Auriu” la 20 septembrie 2016 și recepționată de către recurent la 23 septembrie 2016 (f.d. 138).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SRL „Nectar Auriu” la 06 octombrie 2016 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 22 octombrie 2016, în adresa lui Ciornîi Anatol a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SRL „Nectar Auriu”.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit, prezentul recurs examinându-se astfel în lipsa referinței.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărîrea Judecătoriei Edineț din 10 iunie 2016, a fost admisă parțial acțiunea, s-a încasat solidar din contul ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar”, SRL „Nectarul Auriu” și SRL „Catărvăi” în beneficiul lui Ciornîi Anatoli suma de 38646, 30 lei cu titlu de prejudiciu material și 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, s-a încasat în mod solidar din contul ÎS „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar”, SRL „Nectarul Auriu” și SRL „Catărvăi” în beneficiul statului suma de 1159, 40 lei cu titlu de taxă de stat. În rest cerințele au fost repinse ca neîntemeiate. Conform art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

La 11 iulie 2016, SRL „Nectar Auriu”, a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Edineț din 10 iunie 2016.

Prin încheierea din 25 iulie 2016 Curtea de Apel Bălți nu a dat curs cererii de apel depusă de către SRL „Nectar Auriu”, acordîndu-i acesteia termen pînă la 12 septembrie 2016 să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea acestuia și dovada de plată a taxei de stat.

Este de menționat faptul că, la 12 septembrie 2016, recurentul-apelant a expediat în adresa instanței de apel, prin poștă, apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat (f.d. 134, 136), informând prin telegramă despre acest fapt instanța cu solicitarea de

a amâna ședința preconizată pentru 13 septembrie 2016 din motive de sănătate (f.d. 109).

În ședința Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, unde s-a pus în discuție chestiunea privind restituirea cererii de apel, SRL „Nectar Auriu” nu s-a prezentat, instanța de apel dispunând restituirea cererii de apel cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelantul, în interiorul termenului fixat de instanță, pînă la 12 septembrie 2016, nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 25 iulie 2016. Concomitent instanța de apel a considerat neîntemeiată informația prezentată de către administratorul SRL „Nectar Auriu” în telegrama expedită în adresa instanței, precum că cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat au fost expediate prin poștă, motivând că la data respectivă aceste acte nu se regăseau la materialele cauzei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificînd legalitatea actului judecătoresc de dispoziție contestat în coroborare cu actele pricinii, consideră că Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 13 septembrie 2016 a încălcat dreptul recurentului-apelant la un proces echitabil, deoarece la 12 septembrie 2016, în termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, SRL „Nectar Auriu” a depus apelul motivat (f.d.116-121) și dovada de plată a taxei de stat (f.d. 134), fapt confirmat prin plicul anexat la materialele cauzei (f.d. 136).

Or, potrivit art. 112 alin. (3) CPC actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Instanța de recurs accentuează că recurentul – apelant SRL „Nectar Auriu” a înlăturat neajunsurile cererii de apel în termenul indicat prin încheierea instanței de apel din 25 iulie 2016, și anume, la 12 septembrie 2016 prin intermediul poștei a expedit apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, în acest mod instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel. Respectiv, restituirea neîntemeiată a cererii de apel a adus la încălcarea principiului accesului liber la justiție și a îngrădit în mod inacceptabil dreptul recurentului la un proces echitabil.

Conform jurisprudenței constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale asigură oricărei persoane dreptul de a înainta pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal, în acest fel cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigiile civile, constituie un aspect (speța Prodan c. Moldovei (hotărîrea din 18 mai 2004, definitivă din 10 noiembrie 2004).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că la caz se constată în mod cert încălcarea normelor de drept procedural la examinarea cauzei în ordine de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Nectar

Auriu”, a casa încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 și a remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți din faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nectar Auriu”.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ciornîi Anatoli împotriva Ministerului Agriculturii al Republicii Moldova, Întreprinderea de Stat „Sovhozul Apicol de Reproducție Nectar” Edineț, Societatea cu Răspundere Limitată „Nectar Auriu” și Societatea cu Răspundere Limitată „Catărvăi” cu privire la încasarea salariului, restanței salariale, calcularea vechimii în muncă și repararea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii civile spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți din faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se spune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic